

Kilátó a ravazdi Szent Vilibald dombon

Ravazd középkori templomának romjai mellett avatták fel a Sólymos Szilveszterről elnevezett kilátót a helybéliek és a Kisalföldi Erdőgazdaság Zrt. munkatársainak jelenlétében. Magas László vezérigazgató köszöntője után Várszegi Asztrik pannonthalmi főapát méltatta a névadó életútját.

Bede Fazekas Csaba, a Győri Nemzeti Színház örökös tagja szavalta el Sajó Sándor Pannonthalmán című versét. A helybéli óvodások műsora után a Kormorán Együttes hazafias dalainak összeállítását hallgathatták a jelenlévők.

Várszegi Asztrik főapát avatóbeszéde

*Sólymos László Szilveszter OSB
(1920–2006)*

„A rendtársi és tanítványi szeretet elfogultságát is vállalom, amikor azt írom: a XX. század számos gazdag bencés egyénisége közül Sólymos Szilveszter atya kiemelkedő helyet foglal el. Érett és mélyen hívő bencés szerzetes pap volt, aki a benedeki Regula alapeszménye szerint »Krisztus szeretetének semmit elébe nem helyezett«. Őszintén és önzetlenül szerette az embereket. Elfogadó- és megértőkészsége isteni ajándék volt, amivel fiatalot és öreget, műveltet és egyszerűt, hívőt és keresőt, de még ellenségeit is szerette és segítette. Karizmatikus, sugárzó személyiség volt, így ellenfelei is voltak. Ezért is volt ő a pártállami időszakban »ultrareakció«, akire gyanakvással néztek. Gazdag és jólelkű, bölcs és művelt, sokoldalú, elméleti és gyakorlati személyiség volt egyszerre. Kiváló népszerűsítő volt a szó legnemesebb értelmében, mert lelkesedésével másokat is gyűjtani tudott. Börtönt viselt hitvalló volt, aki soha nem legyezte magát saját érdemei pálmájával. Szerényen

hallgatott a kiszolgáltatottság, neki ott is a szolgálat éveiről.”

Sólymos László 1920. február 9-én született a Győr-Moson-Sopron megyei Rábacsécsényben, egy falusi tanító nagy családjába. Középiskolai tanulmányait a soproni Bencés Gimnáziumban végezte, felsőfokú tanulmá-

nyait 1938–1943 között a bencések római Szent Anzelm Egyetemén. 1957–1959 között a Pázmány Péter Hittudományi Akadémián doktori fokozatot szerzett.

1943-ban betegsége miatt haza kellett jönnie Rómából. Könyörületből még fölszentelték, hogy papként halhasson meg. Felépült. 1951-ben kőszegi segédlelkésszé nevezték ki. Itt érte a rendek fölосzlatása. 1951-ben életfogytiglani börtönrre ítélték államellenes összeesküvés címén. Két diákja ugyanis egy éjjel átkerekezett Ausztriába, a hatalom pedig úgy „vélte”, hogy az atya küldte a fiúkat nyugatra rádióadóért. Hosszas kihallgatások után egy ÁVÓ-s főtiszt kijelentette: „Sólymos, a maga ügye hajócsata a lavórban, de mivel nem tagadja, hogy a rendszer ellensége, a gyerekeket ellenünk és a béke ellen neveli. Mi a szemetet nem azért szedjük össze, hogy magát kiengedjük. Jegyezze meg: itt fog megrohadni, ha már ide bejött. De vigasztalódjon, minden papot kiirtunk.” Ezzel az útravalóval indult Szilveszter atya Kőszegről Budapestre, először a Fő, majd a Markó utcába, ahol életfogytiglanra ítélték. A nyolcvanöt éves Szil-

veszter atya így emlékezett vissza néhány eseményre:

„Ott az egyik kihallgató tiszt arról tartott »előadást«, hogy én itt bent igazán jó szerzetes lehetek. A hármass fogadalmat említette. Cinikusan sorolta: »Szegénység? Hát itt magának semmi sem lesz. Tisztaság? Nőt se lát itt. Engedelmeség? Próbáljon meg nem engedelmeskedni!« Elgondolkodtam: bármennyire furcsa a körülmény, de az Úristen valóban megengedi, hogy a teljes szerzetesi életet átélhessem. [...]

Komoly hitű emberek is összeomlottak odabent. Nekem, úgy látszik, erősebbek voltak az idegeim, pedig borzasztó éjszakákat éltem át. Főleg az viselt meg, amikor hallottam a verések közbeni fájdalmas sikoltozásokat, a láncra vertek ordítózásait. A magánzárka könnyebb volt.”

Az októberi szabadságharci idején szabadult. Sólmos atya soha nem kívánt előljáró lenni, mégis sokak mestere volt, a kilátástalan és reménytelen időkben is biztos támaszt nyújtott. Ezt bizonyítják különböző munkakörei is: 1959–1967 között Pannonhalmán, majd 1967–1969 között Budapestén dolgozott főiskolai tanárként, illetve a növendékek prefektusa volt. 1969-től 1984-ig főiskolán tanított, a hetvenes évek első felében házgondnok-helyettes, majd házgondnok lett Pannonhalmán. 1974-től gondozta a gyűjtemé-

nyeket is, 1984–1988 között a Szent Benedek Tanulmányi Ház első előljárója, illetve a Szent Szabina-kápolna lelkésze lett Budapesten. 1984-től 1999-ig a budapesti Pázmány Péter Hittudományi Akadémia levelező tagozatán lett tanár.

Érdekelte az egyházművészet, de leginkább saját rendje, a bencésesség története. Számos könyve jelent meg Pannonhalma történetéről is a halála előtti másfél évtizedben.

A hely szerelmese, „amator loci” ki-váló példája volt. A bencés történet

minden emléke érdekelte, ezért értekezett a Szent Villebald dombról, ahol most állunk, a ravazdiak középkori templomáról, a pannonhalmiak kezébe adja még a Győrszentmártoni olvasókönyvet. Támogatta a Béla király kútja korábbi rendbetételét, sok kutatót, így a Kisalföldi Erdőgazdaság Ravazdi Erdészeti segített.

Sólmos Szilveszter 1988-tól haláláig Pannonhalmán élt. Végül életének 87., szerzetességének 69., áldozópapságának 63. évében, a betegek szentségével megerősítve 2006. március 27-én tért haza a Mennyei Atyához. A pannonhalmi Boldogasszony-kápolna kriptájában helyezték örök nyugalomra.

A mai nap, a Sólmos Szilveszterről elnevezett kilátó megáldása arról tanúskodik, hogy Szilveszter atya emberi nagyságát, önzetlen barátságát sokan, a ravazdiak, az erdészek is megérezték. Büszke vagyok, hogy ezt a gesztust nem a főapátság kezdeményezte. Köszönöm dr. Magas László vezérigazgatónak és Kocsis Mihály vezérigazgató helyettesnek, Szépfalmi Lászlónak, a Ravazdi Erdészeti igazgatójának és munkatársainak támogatását, fáradozását.” – fejezte avatóbeszédét Várszegi Asztrik, pannonhalmi főapát, majd megáldotta a kilátót, mely ezentúl Sólmos Szilveszter nevét viseli.

Kép és szöveg: Pápai Gábor

